

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk

Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 1(15)

Kund / Ägare:

Objekt:Ålder:.....

Granskad av:..... Datum:.....

Checklista – Bogserad eller buren maskin med åkande operatör

Numrering i checklistan ansluter till numreringen i AFS 1998:4

Innehållsförteckning

- Krav enligt själva lagtexten	sidor 1 – 4
- Allmänna säkerhetskrav enligt Bilaga 1	sidor 5 – 13
- Ytterligare säkerhetskrav som avser mobil utrustning, Bilaga 3	sidor 13 – 14
- Förklaringar och bakgrund	sida 15

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
Ur lagtexten				
3 §	Maskiner som tagits i bruk senare än 1994 och som släppts på marknaden enligt EU-lagstiftning			
•	Som synliga tecken på att lagstiftningen uppfylls skall varje maskin:			
	1. vara CE-märkt	Oftast placerat på maskinskylden		
	2. åtföljas av "Försäkran om överensstämmelse" (på svenska)			
	3. åtföljas av instruktionsbok (på svenska)			

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 2(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
•	I princip skall maskinen uppfylla Maskindirektivets säkerhetskrav Underlag för en ev. säkerhetsbedömning återfinns i Bilaga 1 till AFS 1994:48 (Maskindirektivet i svensk lagstiftning)	prEN 1553 – maskinsäkerhet på lantbruksmaskiner		
4 §	Arbetsutrustning (maskiner) som inte omfattas av EU-lagstiftning (i allmänhet maskiner levererade före 1 januari 1995)			
•	Säkerhetskrav enligt Bilaga 1 skall uppfyllas, se säkerhetsanalys nedan sidorna 4 – 13			
5 §	Förvaring, installering, placering, användning – Operatör eller andra utsätts för risk?			
6 §	Besiktning efter installation eller flytt (tillämpas inte på dessa lantbruksmaskiner)			
7 §	Avsett ändamål – Maskinen används på avsett sätt?			
8 §	Löpande underhåll – Utrustning är underhållen så att den fortfarande uppfyller krav?			
9 §	Säkerhet – organisatoriska krav – ingår ej i kontroll nedan			
10 §	Regelbundna kontroller – Återkommande tredjepartskontroll avser endast lyftinrättning (AFS 1998:3) och tryckkärl (AFS 1986:9)			
11 §	Ergonomi			
•	Arbetsställningar, rörelser, krafter, buller, vibrationer	- Anvisade lyftpunkter bör finnas på delar som hanteras maskinellt eller i form av handtag på delar lättare än 40 kg		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 3(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
		<ul style="list-style-type: none"> - Maskiner med sektioner som hanteras manuellt : <ul style="list-style-type: none"> - <u>anvisade "grepp"</u> i form av handtag eller annan maskindel bör finnas. - Dessa grepp bör vara placerade minst 300 mm från närmaste led - Erforderlig kraft bör inte överstiga 250 N 		
		<ul style="list-style-type: none"> - Lastningshöjd (för hand) bör inte överstiga 1,5 m, se nedan punkt 2.20 		
		<ul style="list-style-type: none"> - Arbets- eller bordshöjd bör inte understiga 700 mm 		
12 §	Information			
•	Information som avser: Risker vid användning – risker från utrustning i omedelbar närhet – risker p.g.a. förändringar	Se instruktionsbok nedan		
•	<u>Instruktionsböcker</u> skall finnas tillgängliga, ev. kompletterade	En instruktionsbok bör minst innehålla följande avsnitt (AFS 1994:48):		
		<ul style="list-style-type: none"> • Instruktionerna är på svenska 		
		<ul style="list-style-type: none"> • Identifiering av maskin (namn, typbeteckning, tillverkningsnummer), tillverkare och leverantör 		
		<ul style="list-style-type: none"> • Säkerhetsregler 		
		<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivning av maskinen, dess manöverorgan och operatörsplatser 		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 4(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
		<ul style="list-style-type: none">Anvisningar för<ul style="list-style-type: none">hopmontering (om maskinen levereras i delar)lyft och hanteringtill- och frånkoppling till traktoromställning arbets- och transportlägeinställningararbete / transport på vägunderhåll		
		<ul style="list-style-type: none">Krav på traktor – storlek, stabilitet mm		
		<ul style="list-style-type: none">Reservdelslista		
		<ul style="list-style-type: none">		
13 §	Arbetsutrustning med speciella risker			
<ul style="list-style-type: none">	<p>När särskilt farlig utrustning används så får endast utsedd personal använda och i övrigt sköta utrustningen</p> <p>Hit räknas i allmänhet inga andra jord- och skogsmaskiner / utrustningar än <u>handhållna motor- och elkedjesågar, krafttuttagsaxlar och skydd för dessa.</u></p>	<p>Här lämnas exempel på ytterligare maskiner och utrustning som ofta förekommer i jord- och skogsbruket och där särskilda risker föreligger (AFS 1994:48 – Bilaga 4). Observera att traktordrivna vedkapsågar, stockcirkelsågar och vedklyvar förekommer</p> <p>Riskerna bör bedömas efter nedan anvisad standard:</p> <ul style="list-style-type: none">vedkapsåg – (pr)EN 1870-6stockcirkelsåg – (pr)EN 1870-7handmatade snickerimaskiner – (pr)EN 1870-5 m.flmotorkedjesåg – EN 608skylift (personlyft över 3 m) – (pr)EN 280fordonslyftar – EN 1493		
		För bedömning av vedklyvar rekommenderas EN 609-1		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 5(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
Bilaga 1: Allmänna tekniska krav				
2.1	Manöveranordningar, styrsystem			
•	Identifiering, märkning	Reglage bör vara märkta med svensk text eller symbol. Symbol enligt ISO 3767-1, -2		
•	Placering, utanför riskområde	- Inga reglage inom 550 mm från ev. PTO-axel om dessa manövreras från marknivå		
		- Ev. reglage som manövreras från operatörsplatser på maskinen inom räckvidd (max avstånd ca 800 mm)		
		- Säker uppvärning för de inställningar mm som utförs underifrån		
•	Skydd mot oavsiktlig påverkan	Mekanisk transportsäkring av fällbara sektioner bör finnas		
		Reglage bör placeras och / eller skyddas så att de inte berörs oavsiktligt		
•	Uppsikt över riskområde, alternativt varning	I extremfall bör automatisk backningsvarning eller sikhjälpmedel (kamera) finnas OBS! Risk för barnolycksfall		
		- Sambandsmöjlighet bör finnas mellan traktorförare och operatörer på potatisupptagare		
•	Säkra styrsystem	Risk för funktionsfel minimerade – ledningar skyddade / oskadade		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 6(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
2.2	Start			
•	Medveten manövrering av ett reglage krävs som startar funktion	Start och manövrering sker i allmänhet via traktor (PTO och hydraulik): - Återfjädrande reglage (hålldon) bör finnas för de "farliga" maskinrörelser som manövreras från maskinen (ej via traktorn), t.ex. spak för tipp av tank		
•	Oavsedd, farlig återstart förhindras	- Endast maskinrörelser som direkt drivs av kraftuttaget får starta när traktorns kraftuttag startas OBS! Det kan vara motiverat med någon form av blockeringsmöjlighet på maskinen för att hindra oavsiktlig start för tillfällen då detta är speciellt farligt, t.ex vid stopp i maskinen och under transporter RISK Oväntad start orsakar olyckor		
		- Återfjädrande reglage (hålldon) bör finnas för de "farliga" maskinrörelser som manövreras från maskinen (ej via traktorn)		
2.3	Stopp			
•	Manöverdon för säker stopp finns	Stopp sker i allmänhet via traktor (PTO, hydraulik): - Återfjädrande reglage (hålldon) för de "farliga" maskinrörelser som manövreras från maskinen (ej via traktorn)		
•	Möjlighet att stoppa helhet (eller del) vid varje manöverplats	Sorteringsmattan bör kunna stoppas från varje operatörsplats		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 7(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
•	Ett stopp får inte medföra risk	Observera risker med maskin eller maskindel (tank) som stoppas i upphissat läge – mekanisk låsning bör finnas		
2.4	Nödstopp / arbetsstopp			
•	Skall finnas om befogat pga risker	Sorteringsmatta skall kunna stoppas (prEN13118)		
2.5	Inställning och programmering			
•	Sker under säkra förhållanden	Observera risker med inställningsarbete under upphissad maskin eller maskindel – finns mekanisk låsning eller upphissningsmöjlighet?		
2.6	Risker för utkast mm			
•	Lämpliga skyddsåtgärder skall finnas	Stenar kan följa med upp i maskinen – finns skydd som hindrar dessa från att kastas ut eller falla på operatörer		
2.7	Uppställning			
•	Utrustning står stadigt – inbyggd stabilitet	Frånkopplad maskin står stadigt : - Understödsyta ger marktryck < 400 kPa (4 kg/cm ²) med fullastad maskin - P-broms / bromsklossar		
		- Maskin (med eller utan last) får inte stjälpas (vid 5° lutning – prEN13118)		
•	Utrustningen kan skruvas fast – saknar inbyggd stabilitet	Drag eller trepunktskoppling som ger godtagbar koppling till traktor: - Drag med vertikalt inställbar stödfot		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämplbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 8(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
		- Trepunktskoppling med nedre fästpunkter minst 200 mm över mark		
2.8	Haveri, sprängning			
•	Risker p.g.a. brott orsakat av slitage, belastning	Inga sprickor, lösa bultar mm i draganordning och bärande delar		
•	Lämpliga skyddsåtgärder – instängt tryck, höga varvlar, upphissad maskindel mm	Utförande och skick på hydraulik (EN 982) - Inga skador eller läckage - installation(klamrad slang, inga tvära böjar, dragavlastad, ingen nötning mm) - skydd för slang/ledningar om risk för yttre åverkan - komponentval som motsvarar maxtryck - Hydraulledningar nära operatörsplatser (inom 0,5 m) bör vara skyddade – farlig oljestråle förhindras		
2.9	Risker med rörliga delar eller andra farliga delar			
•	Avsedda skydd finns på plats?	- Omslutande skydd för transmissioner (axlar, kedjor, remmar mm) - OBS! vanlig risk		
		- Rörliga maskindelar skyddas		
		- Bearbetande delar skyddas		
•	Inga hörn, vassa kanter etc som kan skada operatören?			
•	Skydd - på maskiner som drivs via PTO och / eller hydraulik	- Skydd för PTO-axel, se nedan punkt 3.1.3		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 9(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
		- Åtkomliga (se nedan) transmissioner i övrigt bör ha fasta (skruvade), omslutande skydd		
•	Skydd som öppnas dagligen – allmänt	Tillträde förhindras genom öppningsbara skydd som bör vara fästade på maskin t.ex med gångjärn, och som 1) öppnas med verktyg, 2) snäppa i lås automatiskt, 3) kunna spärras i öppet läge		
•	Skydd som sällan öppnas – allmänt	Rörliga farliga delar, transmissioner bör ha fasta (skruvade), heltäckande eller omslutande skydd <i>Rörlig del är farlig om den i sig själv kan orsaka skada genom slag, insnärjning mm, eller orsaka klippning, klämning, krossning genom rörelse nära andra maskindelar. Följande måttexempel kan anges som vägledning:</i> Minimivstånd för att undvika krossning (EN 349): Finger – 25 mm; Hand – 100 mm; Arm – 120 mm; Ben – 180 mm; Huvud – 300 mm; Kropp – 500 mm; Tår – 50 mm; Fot – 120 mm Säkerhetsavstånd för att undvika kontakt (EN 294), exempel: >850 mm om hela armen kan stäckas in, >550 mm om underarm kan sträckas in, >230 mm om hel hand kan sträckas in etc. (EN 811 anger motsvarande avstånd för att ge skydd för ben och fötter) Största maskvidd i skyddsnät placerat minst 120 mm från risk – 30 mm (EN294, tabell 4)		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 10(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
2.10	Skydd av verktyg – arbetsorgan som inte kan göras oåtkomliga			
•	Skydd av rörliga, öppna maskindelar	Minst 25 mm frizon mellan åtkomliga, rörliga delar		
•	Skydd av roterande delar till arbetsorgan i form av bill, lyfthjul, blastmatta, avskiljarmatta	Följande skydd bör finnas som hindrar oavsiktlig beröring (prEN 13118) : - Översida i form av tätt skydd (plåt) - Framåt / bakåt / i sidled i form av barriär på högst 400 mm höjd med avstånd till risk >200 mm, eller - i form av tätt skydd (plåt) som når minst 3 mm under arbetsorganen		
•	Skydd av rensande delar – sållmatta	Längsgående sidoskydd, plåt eller nät (prEN13118). Skyddet bör täcka riskområdet i höjdlid och följande säkerhetsavstånd fram till risken bör finnas: a) Om man sträcker sig under skyddet - >550 mm till närmaste, nedre kant av risk (för risk på upp till 1100 mm höjd), och - >850 mm till närmaste, nedre kant av risk (för risk över 1100 mm höjd)		
		b) Om man sträcker sig över skyddet - >850 mm till närmaste, övre kant av risk (för risk på upp till 800 mm höjd), och - >550 mm till närmaste, övre kant av risk (för risk mellan 800 och 1600 mm höjd), och - >230 mm till närmaste, övre kant av risk (för risk mellan över 1600 mm höjd)		
		c) Som alternativ - en barriär enligt ovan om risken befinner sig lägre än 400 mm över mark		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämplbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 11(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
•	Tömning och tipprörelser	Manövreras med hålldon från plats med uppsikt – se ovan 2.2		
•	Operatörsplatser - Tillträde förhindras genom skydd till farliga, rörliga delar	Handrensbordet – roterande delar och drivning skyddad, inga klämrisker på själva bordet		
2.11	Skydd med startfunktion – förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
2.12	Beröringsfri skyddsanordning - - förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
2.13	Valsingrepp – förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
2.14	Belysning			
•	Produktion – inbyggd eller allmänbelysning – anpassad till var utrustningen används	Operatörsplatser (handrensbordet) - belysning om maskinen används i mörker		
		Lagstadgad färdbelysning för de fall där maskinen skymmer traktorns belysning		
2.15	Hög eller låg temperatur			
•	Risk för beröring	I de fall temperaturer över 65 – 70 °C uppträder bör beröringsskydd finnas som hindrar oavsiktlig beröring		
2.16	Varningssystem			
•	Entydiga, lätta att upptäcka och förstå. Se även 2.1			

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 12(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
2.17	Underhållsarbeten			
•	Kan utföras med avstängd traktor VANLIG ORSAK TILL OLYCKOR OM PROBLEM ÅTGÄRDAS UTAN FRÅNKOPPLING AV DRIFT	Observera risker med de underhållsarbeten som görs på upphissad maskin – mekanisk säkring (stötta) skall finnas, t.ex för tank och bill		
2.18	Frånkoppling av energitillförsel			
•	Entydig och identifierbar frånskiljning	Via traktor		
•	Från- och återinkoppling utan risk. Avlastning av instängt hydraultryck	Uppsikt vid återinkoppling enligt 2.1 ovan. Dålig uppsikt GER UPPHOV TILL OLYCKOR		
2.19	Skyltar och varningar			
•	Upplysning avseende säkerhet på svenska	Om PTO: Varningen "Kraftuttagsaxel skall vara överskyddad i hela sin längd" bör finnas		
		Varningar – rörliga delar, klämrisk – bör finnas		
		Varning – arbeta inte under upphissad maskindel, använd stötta – bör finnas		
2.20	Tillträdesleder och operatörsplatser - <i>UNDVIK DEN VANLIGASTE OLYCKAN – FALL</i>			
•	Operatörsplatser – handrensning	Utförande av plattform – plan golvyta som är halkfri, utrymme Höjd över markm		

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämplbart

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 13(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
		När höjden över mark överstiger 550 mm bör tillträdesled (halkfri stege, handtag) finnas. (Rekommenderade maximala mått till första steg – 550 mm och mellan steg - 300 mm)		
		Räcken till 1 – 1,1 m höjd samt tåkant bör finnas		
•	Utförande av tillträdesled	- Stabil konstruktion, - tillräcklig plats och stöd för fot <u>och</u> hand, - halkfri och genomsläpplig		
•	Inställning och underhåll	Tillträdesleder (enkla) bör finnas även till positioner för underhåll och inspektion, t.ex. i och ur behållare på större maskiner		
2.21	Processknutna risker som beror på utrustningens utförande			
•	Skydd mot brand	Ingen direkt brandrisk torde föreligga		
•	Skydd mot överhettning	Inget inbyggt skydd förekommer		
•	Skydd mot utsläpp	Personlig skyddsutrustning mot damm, buller		
2.22	Förebyggande av explosion -- risken förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
2.23	Elektricitet – risken förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
Bilaga 3: Ytterligare krav för mobil arbetsutrustning – bogserad eller buren				
3.1.1	Åkande arbetande			

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämpligt

Arbetsutrustning (AFS 1998:4) – Jord- och skogsbruk
 Checklista – Potatisupptagare m.fl maskiner med åkande operatör

Sida 14(15)

AFS	Rubriker och säkerhetskrav	Annan vägledande referens (i allmänhet prEN 1553)	Notera eventuell avvikelse – kommentera – föreslå åtgärd !!!	Grad ¹⁾
•	Utrustad för att begränsa risker vid förflyttning, t.ex kontakt med hjul eller band	Tillträdesledens placering och utförande med tanke på risken att falla framför maskinens hjul		
3.1.2	Frånkoppling av kraft på tillkopplad eller bogserad utrustning			
•	Fastkörning eller blockering som medför risk	Om PTO. Det kan vara aktuellt med momentbegränsning (brytpinne, smatterkoppling) i kraftintaget		
		Backkörningsfunktion kan behövas för att lossa blockeringar		
3.1.3	Kraftöverföringsaxel			
•	Rätt dimensionerad – belastning / varvtal / vinklar / längd			
•	Säker låsning på axel för intag / uttag			
•	Anordning för upphängning / förankring			
•	Skydd över axelns hela längd inklusive intag och uttag – rotationsskydd (PTO)			
•	Skydd och axel – avpassade för varandra			
3.1.4	Risker för skador om utrustning slår runt - risken förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
3.1.5	Motviktstruck och vältrisk -- risken förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			
3.1.6	Självgående arbetsutrustning, säkerhetskrav – risken förekommer inte på dessa lantbruksmaskiner			

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart

Checklistor – Förklaringar

Denna checklista ingår som en av fyra checklistor som SMP Svensk Maskinprovning AB tagit fram i ett projekt finansierat av SLO-fonden. Följande fyra listor finns tillgängliga:

1. Maskiner med eldrift
2. Självgående maskiner
3. Maskiner som kopplas till traktor – med operatör
4. Maskiner som kopplas till traktor – utan operatör

Checklistorna kan användas för säkerhetskontroll på de maskiner som hamnar inom någon av dessa fyra maskintyper. Målet har varit att täcka in i stort sett alla maskiner. Listornas uppläggning följer punkt för punkt säkerhetskraven i anvisning AFS 1998:4 *Användning av arbetsutrustning*. På så vis blir en säkerhetskontroll enligt listan samtidigt en kontroll av att lagkraven beaktats.

Checklistorna är uppbyggda enligt följande:

- **Första kolumnen** – numrering baserad på AFS 1998:4
- **Andra kolumnen** – här framgår säkerhetskraven
- **Tredje kolumnen** – här kompletteras med upplysningar om vad som idag gäller för nya maskiner. Dessa säkerhetsanvisningar är hämtade ur standarder. Observera att det kanske inte är rimligt att genomföra omfattande ombyggnationer av äldre maskiner för att helt uppnå den säkerhetsnivå som gäller vid nytillverkning. Se dessa upplysningar dels som hjälp för att hitta risker, dels som tips till förbättringar

- **Fjärde kolumnen** – plats för anteckningar där brister eller andra observationer noteras och kommenteras. Lämna gärna förslag till åtgärd!
- **Femte kolumnen** – besiktningsmans bedömning. Varje gråmarkerad ruta i kolumnen skall fyllas i. Följande "grader" finns i en bedömningsskala:
 - **OK** : Maskinen uppfyller kraven
 - **1** : Det finns brister som bedöms ha mindre betydelse
 - **2** : Risk - maskinen uppfyller inte kraven och bör åtgärdas
 - **----** : Punkten kan inte tillämpas på maskinen

De flesta maskinerna täcks in av checklistorna, men dock inte de båda mest olycksdrabbade enligt statistiken – traktorer och motorkedjesågar

Checklistorna vänder sig främst till rådgivare, skyddsingenjörer, återförsäljare, gymnasieskolor och i viss mån även till arbetsgivare och skyddsombud.

Checklistor och bakomliggande rapport finns tillgängliga på SMPs hemsida: www.sp.se/smp. De kan också rekvireras från Hälsa Sverige AB (f.d. Skogs- och lantbrukshälsan)

¹⁾ Notera "Grad" i alla markerade fält enligt följande : **2** – konstaterad risk; **1** – avvikelse av mindre betydelse; **OK** – ingen anmärkning; **----** ej tillämbart